

BAY ZOLTÁN ALKALMAZOTT KUTATÁSI KÖZALAPÍTVÁNY

2005. évi KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

A./ Közalapítvány bemutatása

1./ Jogi helyzet

Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) a Kormány felhatalmazása alapján - a Ptk. 74.§-a alapján - 1992. október 14-én nyílt alapítványt hozott létre. A Fővárosi Bíróság az Alapítványt 3727 sorszám alatt 1993. január 21-én nyilvántartásba vette.

A Fővárosi Bíróság az Alapítványt az Alapító OMFB kezdeményezésére az 1997. évi CLVI. Tv. 22 §./3/ bekezdése alapján 1998. 01. 01-i visszamenőleges hatállyal 1999. június 22-én közhasznú fokozatú szervezetnek minősítette.

A 2003. évi XXIV. törvény 38.§ (4) bekezdése előírja az Alapítvány közalapítvánnyá való átalakítását: ennek megfelelően az Alapítvány Kuratóriuma a Ptk. 74/G. §-a (3) bekezdése alapján úgy döntött, hogy felajánlja az Alapítvány vagyont a Kormánynak azonos célú közalapítvánnyá való átalakulás céljára. Az 1032/2005. (IV. 4.) számú kormányhatározattal a Kormány az Alapítvány közhasznú minősítésű közalapítvánnyá történő átalakításáról döntött, amely döntés Fővárosi Bírósági Végzéssel 2005.08.11-i hatállyal jogerőre emelkedett.

2./ Közalapítvány székhelye: 1116 Budapest, Fehérvári út 130.

Intézetei: Anyagtudományi és Technológiai Intézet (BAYATI)
1116 Budapest, Fehérvári út 130.

Biotechnológiai Intézet (BAYBIO)
6726 Szeged, Derkovits fasor 2.

Logisztikai és Gyártástechnikai Intézet (BAYLOGI)
3519 Miskolc-tapolca, Iglói út 2.

3./ Közalapítvány kezelő szerve, felügyelelei

A Közalapítvány kezelő szerve a Kuratórium.

A Kuratórium 8 tagú szervezet, tagjai a tudományos és az üzleti élet neves szakemberei. A Kuratórium elnökét és tagjait az Alapító kérte fel.

A Közalapítvány működésének és gazdálkodásának felügyeletét háromtagú Felügyelő Bizottság látja el. A Felügyelő Bizottság elnökét és tagjait az Alapító kérte fel.

1999. évtől a jogelőd Alapítvány Kuratóriuma független könyvvizsgálót bízott meg az egyszerűsített éves beszámoló, és ennek keretében a mérleg-, eredmény-kimutatás, valamint a tájékoztató adatok éves felülvizsgálatára.

A Közalapítvány a munkáját a Kuratórium határozatai alapján, az Alapító Okiratban foglaltakkal összhangban végezte.

4./ A közhasznú jogállás

Az 1997. évi CLVI. sz. törvényben (továbbiakban Tv.) meghatározott feltételeknek a Közalapítvány működésében a megalakítása óta folyamatosan eleget tett, és a benyújtott Alapító Okiratban deklarálttá váltak:

- közalapítvány (Tv. 2.§ (1) c.);
- közhasznú tevékenységet folytat "Célszerű tevékenysége: tudományos tevékenység - kutatás" (Tv.26.§. C/3.)
- vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez;
- közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, pártoktól független, azoknak támogatást nem nyújtott (Tv. 4.§(1) d),
- nyilvántartásra vonatkozó szabályok (18.§ (1) bek.) betartását a kialakított üzemgazdasági szemléletű nyilvántartási- és könyvvezetési rendszer biztosítja.

B./ A közhasznú tevékenység fő jellemzői 2005-ben

a./ Közhasznú beszámoló

A számvetési **beszámolókat** (mérleget, eredmény-kimutatást és tájékoztató adatokat), valamint a könyvvizsgálói jelentéseket egységes szerkezetben külön-külön, az alapítványi és a közalapítványi időszakokra vonatkozóan mellékeljük.

b./ Költségvetési támogatás felhasználása

Az Alapítvány és a Közalapítvány 2005. évben központi költségvetési szervtől, állami alaptól, önkormányzattól **általános működési jellegű költségvetési támogatást nem kapott**. Pályázati rendszer keretében a központi költségvetési szervektől (GM, NKTH, OTKA, TÉT stb.) az Alapítvány összesen 171 mFt, a Közalapítvány pedig a 2005.08.12-i megalakulási időszakától 12.31.-ig összesen 231 mFt-ot, azaz 2005-ben összesen 402 mFt vissza nem térítendő támogatást kapott projektfinanszírozásra.

c./ Vagyoni helyzet és a vagyon felhasználása

1./ Az Alapítvány induló vagyona 1992-ben 1 millió forint volt.

A saját tőke 1995-ig állami támogatásokkal és tőkejuttatásokkal folyamatosan tovább növekedett. A saját tőke összege 2001.12.31-én 3.394 mFt-ra, 2002-re –101 mFt veszteséggel 3.293 mFt-ra, 2003-ra –34 mFt veszteséggel 3.259 mFt-ra, 2004-ra pedig 8 mFt nyereséggel 3.267 mFt-ra változott.

2005.08.11.-én az Alapítvány 3.218 mFt saját tőkével zárt (ekkor 49 mFt veszteség keletkezett). A Közalapítvány 2005.12.31.-én 3.223 mFt-ra, 5 mFt-tal növelte a saját tőke összegét.

2./ A közalapítványi vagyon eszköz összetételét és változását 2005-re vonatkozóan a következő táblázat mutatja:

eFt

	2004.12.31.	2005.08.11.	2005.12.31.	Változás*
Immateriális javak	14.745	12.678	28.844	14.099
Tárgyi eszközök	1.000.298	996.194	995.298	-5.000
Befektetett pü. eszközök	795.685	795.685	795.685	0
Készletek	51.752	192.412	94.017	42.265
Vevők, követelések	196.788	100.017	206.901	10.113
Értékpapírok	1.037.510	1.098.278	1.128.978	91.468
Pénzeszközök	490.378	283.554	476.063	-14.315
Aktív időbeli elhatárolás	140.797	127.949	154.996	14.199
Összesen	3.727.953	3.606.767	3.880.782	152.829

* 2004-hez viszonyítva

Az összvagyont - amely 2003-ban 3,5 mrd Ft-ot tett ki - 2004. év végére 3,7 mrd Ft-ra változott. 2005-ben ismét **pozitívan változott 153 mFt-al**. A Közalapítvány tárgyi eszköz állományából 58 %-ot tesz ki az ingatlanok aránya, az ezen felüli összeget a szakmai gépek, berendezések, járművek és egyéb eszközök állományának nettó értéke teszi ki. A Közalapítvány pénzügyi eszközeinek és állami értékpapírjainak együttes értéke 2.401 mFt, ez az összeg 77 mFt-tal több az előző évvégi értéknél (2.324 mFt). A Közalapítvány pénzügyi helyzete stabil, likviditási problémái nincsenek. Fizetőképes, a hatóságok (VPOP, APEH, Fővárosi Önkormányzat, Illetékhatóság stb.) előtt nincs rendezetlen kötelezettsége.

A pénzvagyont együttes értéke a mérleg főösszeg (összvagyont) 62 %-át teszi ki. A Közalapítvány a banki kötvények és állampapírok után átlagosan 2005-ben 2,8 % reálkamatot realizált.

A bevételek 2005. évi összege 1.127 mFt, az előző évnek 117 %-a. Az intézeti összes bevétel 748 mFt-ról 985 mFt-ra, 32 %-kal növekedett és ezzel az intézeti bevételek aránya az összbevételben belül magasabb lett: az előző évi 78 %-ról 87 %-ra emelkedett.

A kiadások 2005. évi összege 1.171 mFt, amely az előző évnek 123 %-a. Ebből a személyi jellegű ráfordítások az előző évhez képest 32 %-kal növekedtek alapvetően a szervezeti bővülés (új AmI intézet felállításának) következtében. Az intézeti költségek és ráfordítások aránya 93 % (az előző évhez képest ez az arány 2 %-kal növekedett). A központi kiadások aránya 7 %, míg az előző évben 9 % volt.

Az eredmény összege a 2005.01.01-08.11.-i alapítványi záró időszakra 49 mFt veszteség, 2005.08.12-12.31.-i közalapítványi kezdő időszakra 5,0 mFt nyereség, egész évre számítva összességében 44 mFt veszteség volt (1999-ben 51,6 mFt volt a nyereség, 2000-ben -57 mFt, illetve 2001-ben -88 mFt, 2002-ben -101 mFt, 2003-ban -34 mFt veszteség, 2004-ben ismét 7,8 mFt nyereség keletkezett).

d./ A cél szerinti juttatások kimutatása

- 1./ 2005-ben a pályázatokból projektfinanszírozásra 402 mFt folyt be, ez 160 mFt-tal több az előző évinél (242 mFt).
- 2./ Doktoranduszi ösztöndíjra 2005-ben 21 mFt került kifizetésre. Ez a 2004. évinél (23 mFt) 2 mFt-tal kevesebb.

- 3./ Kívül álló kutató-fejlesztő szervezet, vállalkozás, vagy magánszemély az Alapítványtól, illetve Közalapítványtól juttatást 2005. évben nem kapott.
- 4./ A közhasznú tevékenység keretében beruházás céljára 2005-ben 61 mFt-ot fordítottunk.

e./ Kapott támogatások mértéke

Az Alapítvány, illetve Közalapítvány központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől, **általános működési jellegű támogatást nem kapott**, projektfinanszírozásra a pályázati rendszer keretében 2005-ben 402 mFt támogatást nyert el.

f./ Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások

A Közalapítvány kezelő szervezete a Kuratórium. A Kuratórium elnöke és tagjai az Alapító Okirat szerint tiszteletdíjban nem részesülnek, rendszeres költségterítést nem kapnak, az esetenként – a vezető tisztségből adódó kötelezettségük teljesítése miatt – felmerülő, számlával igazolt költségeiket (útiköltség, szállásdíj) a Közalapítvány megtéríti.

A 3 tagú Felügyelő Bizottság 2005-ben kifizetett tiszteletdíja összesen 3,5 mFt volt.

g./ A közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámoló

A Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány - amelyet 1992-ben hozott létre az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság - azzal a céllal alakult, hogy Magyarországon is létrejöjjön az Európai Unióban általánosan alkalmazott K+F intézményi struktúra, s vele együtt egy szerves kapcsolat az egyetemi oktatás, kutatás és a gyakorlat között a felsőoktatásban meglévő szellemi kapacitás és kutatási eredmények hasznosításával.

Ily módon a Bay Zoltán Alapítvány - a hazai K+F struktúrának a magyar gazdaság nemzetközi versenyképességének támogatása érdekében végrehajtott átszervezése során – különleges helyzetű intézménynek tekinthető: az MTA és az egyetemi kutatóhelyek, valamint az OTKA támogatási és az OM K+F pályázati rendszere mellett olyan további, non-profit intézményként működött, mely alapvetően a magyar gazdaság számára végzett alkalmazott kutatásokat –piaci körülmények között.

Az Alapítvány, mint **Magyarország legjelentősebb non-profit, piacorientált, önfinanszírozó kutató-fejlesztési intézménye**, modellértékű példája a költségvetési kutatóhelyek és a vállalkozások közötti kommunikáció, ismeret- és technológiaátadás megoldásának. A fiatal kutatók képzése –akik többsége a képzés után más kutatóhelyen vagy vállalatnál folytatja munkáját – fontos közérdekű cél.

Az intézethálózat a 2005. évben az Alapító Okiratban foglalt célok megvalósítása érdekében folytatta tevékenységét:

- a korábban létrehozott **három kutatóintézete** az elmúlt évek során kialakította azokat a szakmai súlypontokat, melyekben piacképes kutatás-fejlesztési eredményeket tudnak felmutatni, tovább bővítette a hazai és a nemzetközi tudományos és gazdasági kapcsolatait.

Az Alapítvány az elmúlt évek során rugalmasan reagált a hazai igényekre, néhány korábbi kutatási témakör marginalizálódott, így 2005. folyamán a már korábban

kialakult – az Alapítvány **főbb szakmai erősségeinek** tekinthető – alábbi kutatási tématerületeken folyt a fő K+F tevékenysége:

- lézertechnika, fémtechnológia és szimuláció, műanyag-kompozitok, nanotechnológia, elektrokémia, szenzorok
- szerkezetintegritás, környezetvédelem, újrahasznosítás, gyártástechnológia, informatika, regionális fejlesztési programok;
- molekuláris biotechnológia, biotranszformációs és remediációs eljárások, orvosi biotechnológia.

A fenti három, több mint 10 éves múlttal rendelkező intézetek mellett az Alapítvány tevékenységi körét 2005-ben tovább bővítette:

- a német-magyar tudományos, kutatási és technológiafejlesztési együttműködés keretében 2004. végén beindított ***Ambiens Intelligencia (AmI) program*** tevékenysége jelentősen bővült a NAP 2005 pályázati kiírás keretében elnyert támogatásnak köszönhetően. Ezen kutatási téma szorosan kapcsolódik az NKTH kezdeményezésére létrehozandó tudáscentrumok tevékenységei közül az informatika és a járművezérlés kutatási területekhez. Az AmI kutatócsoport intézetté váló alakulása a közeljövőben várható.
  - 2005 végén az orosz-magyar tudományos, kutatási és technológiafejlesztési együttműködés keretében megindult a ***nanotechnológiai*** labor kialakítása: a tevékenység igazi kibővülését a 2006-ban elnyert NAP-NANO 2006 pályázat teszi lehetővé, amelynek eredményeképpen a Bay Zoltán Közalapítvány bázisán egy jelentős nanotechnológiai K+F kapacitás, és vele párhuzamosan az eredmények hasznosulását elősegítő gyártás fog létrejönni.
  - ugyancsak a kétoldalú francia-magyar tudományos, kutatási és technológiafejlesztési együttműködés keretében megindultak, illetve tovább folynak a Bay Zoltán Közalapítvány bázisán létrehozandó közös ***biotechnológiai*** kutatólabor kialakítását célzó előkészítő tárgyalások.
- A ***felsőfokú oktatás és szakemberképzés támogatása*** érdekében az Alapítvány a társegyetemekkel (BMGE, SZTE, ME, DE, SZIE, Kaposvári Egyetem, Széchenyi István Egyetem) kötött együttműködési megállapodások keretében 2005-ban tovább erősítette a hazai oktatási intézményekkel való sokoldalú kapcsolatát. A felsőfokú oktatási intézményekben 2005-ban 12 *alapítványi kutató volt óraadó*, illetve 9 *egyetemi hallgatói TDK-nak és szakdolgozatnak* voltak témavezetői illetve konzulensei. A *doktorandusz (Ph.D.) képzésben* való részvétel keretében az ösztöndíj mellett (2002: 17,2 mFt, 2003: 21,0 mFt, 2004: 23 mFt, 2005: 21 mFt) az Alapítvány biztosította a PhD ösztöndíjasok kutatásai infrastrukturális hátterét is. Az Alapítványnál 2005-ben 20 Ph.D. ösztöndíjas végezte kutató munkáját.
- 2005-ben 4 OTKA téma kutatása folyt az intézetekben.
- Az alapítványi intézetek a 2005-as évben is több sikeresen befejezett kutatási eredményt bocsátottak a magyar gazdaság rendelkezésére, elősegítve annak versenyképességének javítását: 2005-ben a ***hazai vállalati szférából*** származó 30 ***alkalmazott K+F téma*** kidolgozását végezték el sikerrel a Bay Zoltán intézetek.
- Az Alapítvány 2005-ben is kiemelt fontosságot tulajdonított ***hazai KKV-k innovációs képességének növelésére és ezen keresztül a gazdasági versenyképességük elősegítésére***. Az ennek keretében folytatott tevékenységek közül egyrészt a részükre végzett K+F megbízások, másrészt a KKV-nak a hazai K+F pályázatokba való

bevonása emelendő ki. A fentiekén túlmenően jelentősnek tekinthető a Demonstrációs centrumok keretében támogatott innováció (oktatás, tanfolyam, bemutatók, workshopok, stb tartásával *innovációs és technológiai transzfer központokként* működtek a hazai vállalati szféra felé).

- Az előző tevékenység szorosan kapcsolódik az intézeteknek a *regionális fejlesztési programokba való aktív részvételéhez (ide értve a határokon átvélő regionális /cross- border/ együttműködések is)*: két intézetünk (a szegedi, de különösen a miskolci) olyan –az ország fejlettebb részeihez viszonyítva elmaradottabbnak tekinthető- régióban tevékenykedik, amelyek felemelése, fejlesztése nemcsak kiemelt EU-s, hanem elsődleges fontosságú hazai kormányzati fejlesztési feladat is egyben.
- a szabad kapacitások kihasználásával *vállalkozási tevékenységet* folytatott.
- a 2005. év során tovább bővültek az Alapítvány **hazai és nemzetközi tudományos-gazdasági kapcsolatai** azon szakmai fő vonalak mentén, ahol az Alapítvány intézetei piacképes kutatás-fejlesztési eredményeket tudnak felmutatni. A nemzetközi K+F együttműködés bővítésének legfontosabb elemeként 2005-ben 13 EU pályázati projektben vettek részt az intézetek. Ezen túlmenően megemlítendő a 9 db TÉT együttműködés keretében művelt kutatási téma.
A külföldi egyetemekkel, K+F intézménnyel kialakított kapcsolatok, együttműködések nemcsak a további *nemzetközi projektekben* való részvételt segítik elő, hanem a nemzetközi trendek közelebbi megismerése révén *elősegítik a hazai és az alapítványi K+F tervek kialakítását* is.
- Az Alapítvány valamint az intézetek vezetői, kutatói tagként vagy vezetőként számos **szakmai egyesületben, bizottságban**, testületben működnek közre a hazai tudományos és szakmai élet szervezése érdekében, illetve tagjai **szakmai folyóiratok szerkesztő bizottságainak**.
- **Az alapítványi intézetek demonstrálható eredményei 2005-ban:**

	db
Eredeti tudományos közlemények	55
Kongresszusi-, kerekasztal-, szimpózium- stb. kiadványokban megjelent közlemények	82
Absztraktok (poszterek), előadás-kivonatok	31
Tanulmányok, jegyzetek, könyv, könyvrészlet	15
Elfogadott szakmai jelentések	30
PhD (elfogadott) disszertációk	-
Tudományos diákköri közlemények, absztraktok	3
Bejelentett találmányok	2
Ismeretterjesztő közlemények	29
Tudományos előadások (belföldi és nemz. rendezvények)	92
Ismeretterjesztő, PR célú előadások	30
Elnyert (intézeti és egyéni) díjak, elismerések	8
Egyéb új tudományos fokozatok, diplomák, szakképesítések	5
Rendezvények	32
Kiállítás részvétel	4

Budapest, 2006. május 15.

Dr. Hajtó János
közalapítványi igazgató